

KOLEKTYVINIS DARBAS

LIETUVOS KP ANYKŠČIŲ RAJONO KOMITETO IR
RAJONO LIAUDIES DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

Anykščiai

1981 m.

liepos

11 d.

Seštadienis

Nr. 81 (4274)

Kaina 2 kap.

Eina nuo 1948 m.

TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiume

Už pasiektus moksleivių mokymo ir komunistinio auklėjimo laimėjimus dešimtajame penkmetyje TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas įsaku dėl TSRS švietimo ministerijos bendrojo lavinimo mokyklų ir kitų mokymo ir auklėjimo įstaigų darbuotojų apdovanojimo TSRS ordinais ir medaliais apdovanojo:

LIETUVOS TSR (Anykščių rajonas)

„GARBES ZENKLO“ ORDINU

Brazėnų Vacijų — Anykščių J. Biliūno vidurinės mokyklos direktorių.

MEDALIU „UZ DARBO SAUNUMĄ“

Rudelienei Irenai — Troškūnų vidurinės mokyklos mokytoją, Anykščių r.

PABAIGTUVĖMIS RŪPESČIAI NESIBAIGIA

— Tai su pabaigtuvėmis, pirmininke, — užvakar šyp-
telėjau „Atžalyno“ kolūkio
valdybos pirmininkui Anta-
nui Zibutiui.

— Žiūrint iš kurios pusės
į tą reikalą gilintumės, —
neskuba su žodžiais pirmi-
ninkas, nors jo balse jau ir
nebėra to dar prieš dvi-tis
dienas slėpėjusio jaudulio.

Visus 829 hektarus šien-
apjūtei skirtų pievų bei žolynų
atžalyniečiai nurėžė dar
antradienį, bet kai šitokia
giedra, kai pakrūmių, palau-
kių žolė vos ne juosmenį
siekia — iki tikros šventės,
aišku, toloka. Beje, aš nela-
bai ir esu girdėjęs, kad stropus
ir šeiminingas žemdirbis,
kurį nors darbą nudirbęs,
būtų šūkavęs: viskas,
šventė!

— Zinai, dar ir pačiam ne-
sitiki, kad užsibaigė tasai
didysis šturmas, — mūsų
„gazikui“ skriejant pro ža-
liąjį derlių atidavusias kul-
tūrinės lankas, galop atvi-
rai prasitarė Antanas Zibu-
tis. — Darbus pradėjom, ga-
lima sakyti, gražiai — jau
birželio pirmą suvestinėse
turėjome per kelias dešimtis
hektarų nušienautų pievų,
bet paskui kaip kokia pikta
užmačia lietūs pasimišė.
Būdavo, atsibundį, lai pir-

miausia puoli prie lango —
merkia ar dar ne...

Bet „Atžalyno“ kolūkio
žemdirbiai nenuleido rankų.
Žalesnę masę gabeno į anks-
tyvojo siloso tranšėjas, la-
biau apvytusią — šienainiui
ruošti. Neapleido ir mintis,
kaip kuo daugiau į daržines
parvežti šieno. Ir per lietu,
ir per kaitrumą žmonės triū-
sė užmiršę laikrodžius. Pa-
vyzdžiui, kai kurių mecha-
nizatorių darbo diena truk-
davo nuo aštuntos ryto iki
devintos valandos vakaro.
Žmonės ne tik patys skubėjo,
bet ir skubino mašinas.

— Ypač dideliu darbo
spartintoju yra draugų vo-
kiečių savaeigė šienavimo
technika, — džiaugėsi pirmi-
ninkas. — Antai, kai kurio-
mis dienomis mechanizatoriai
Steponas Navickas su Sta-
siu Palaveniu nesunkiai nu-
kirsdavo ir susmulkindavo
žolę bemaž nuo 20 ha lauko.
Ar tai juokas? Siemet šie-
naujamų žolynų plotai buvo
kur kas didesni už pernykš-
čius, bet vietoj anuomet lan-
kose triūsusių šešių trakto-
rinių šienapjovių, dabar už-
leko Antano Zižio ir Jono
Kauniečio mašinų. Geras
daiktas yra ir siemet įsigytas
našus žolės vartytuvai:

su juo Vladas Rutkauskas
kasdien aplėkdavo po 18–20
hektarų. Kas dar mane džiū-
gina, jog visas šienapjūtės
mechanizmy kompleksas dir-
bo beveik be jokių didesnių
gedimų. Bet ir šiems pasitai-
kius, didelis rūpestis nesim-
davo, nes nuo šienpjočių per
dienas akių nenuleidžia ope-
ratyvi gedimų šalinimo gran-
dis, o joje kaip reta suma-
nūs, išradinę vyrai Stepo-
nas Stankevičius, Vidas
Dzienia, Algis Vanagas, Gin-
tautas Sriubas...

— Viso „Atžalyno“ kolūkio
žemdirbių vardu dideliu aciū
noriu tarti Kavarsko miesto
talkingams: miestelėnai
atidirbo per 200 darbo die-
nų. Ir visi triūsė tikrai nuo-
širdžiai, lyg kalmo rūpesčiai
būtų jų rūpesčiai. O gal
taip ir turėtų išeiti — tas
pats Kavarskas prieš kurį
laiką tapo savotiška mūsų
kolūkio dalimi, gali sakyti,
dabar visi esame kaip viena
gerokai užtelėsi šeima, —
vėl šypelėjo Antanas Zibu-
tis.

Kaip ir dera, tiek ūkio šei-
mininkai, tiek jų pagalbinin-
kai pirmučiausia skubėjo
ruošti šieną, ypač, kad ir
orai į gerą pusę atsimainė.

Siandien „Atžalyno“ kolūkio
daržinėse sukrutė 617 tonų
šio nepriekaištingai išdžiovin-
to pašaro. Iki planinės už-
duoties — 650 tonų — dar
leiks kiek palušėli, tačiau
atžalyniečiai linkę siekti dar
toliau. Dabar jų mintys
spurda naujas skaičius —
800 tonų, juolab, kad vis
tirštesne žoluma jau švyti
anksčiausiai nušienautų lau-
kų atolas, yra dar kur su
daigiu apsisukti ir ne vieno-
je palaukeje ar pamiškėje.
Kuo dar virto pirmoji atža-
lyniečių žolė? Suslėgta 1940
tonų šienainio (planinė už-
duotis 1800 t), pagaminta
937 tonos ankstyvojo siloso...

Argi ne gražus pamatas,
sprendžiant tuos didžius gy-
vulininkystės darbuotojams
iškilusius uždavinius, kurie
iš TSKP XXVI suvažiavimo
tribunos ne kiek neperdedant
buvo pavadinti spartuoliško
darbo frontu kaime.

L. Vaitonis
„K. d.“ koresp.

Pasiryžę dirbti našiai

Slaskūniškio tarybinio ūkio
laukuose gelsvėja žiemken-
čiai, sparciai bręsta vasaro-
jus. Laiku ir be nuostolių
nuimti grūdinių kultūrų der-
lių daugiau kaip nuo tūk-
stantio hektarų — tokia už-
duotis laukia vienuolikos me-
chanizatorių, kurie prisiėmė
asmeninius socialistinius įsi-
pareigojimus. Nebuvo nė vie-
no, kuris būtų įsipareigojęs
priekulti mažiau, negu 300
tonų grūdų. Visi pasiryžę
kiekvieną javapjūtės dieną
pažymėti našiu darbu. Di-
džiausią patirtį, dorojant
derlių, turi sukaupęs mecha-
nizatorius Vytautas Strune-
vičius, jau 27-nias vasaras
sumaniai valdęs kombainą,
visokiomis sąlygomis kirtęs
javus, ir vis pirmųjų gretose
buvęs. Kaip dera šio darbo
veteranui, V. Strunevičius
ir šių metų socialistiniai įsi-
pareigojimai didžiausi: pri-
ekulti 450 t grūdų, per die-
nų nupjauti 11 ha javų.

Priekulti 448 t grūdų ir per
dieną nukirsti 8 ha javų įsi-
pareigojo Antanas Pauliko-

nis. Nemaži užmojai Bene-
dikto Žickausko, Juozo Zu-
kausko ir kitų kombainininkų.
Į darbo pirmūnus — ve-
teranus lygiuojasi ir jaunieji.
Stai komjaunulis Kazys Ba-
lamutas dalyvaus javapjūtė-
je tik antrą kartą, tačiau ir
jo įsipareigojimuose įrašyta:
per dieną nupjauti 6 ha, per
visą javapjūtę priekulti 300
tonų grūdų.

V. Dikčiuvienė

Kombainai — eraičino laukuose

Visos Elmininkų bandymų
stoties eksperimentinio ūkio
darbuotojų pastangos buvo
suteiktos apsirūpinti paša-
rais, tačiau neužmiršta, kad
nebe už kalnų ir javapjūtė.
Kaip papasakojo ūkio direk-
toriaus pavaduotojas gamy-
bos reikalams Vytautas Pa-
vilanskas, atremontuoti visi
dešimt kombainų, tik trims
iš jų laukiama trūkstantų
detalių iš LTSR valstybinio
gamybinio techninio žemės
ūkio aprūpinimo komiteto
Anykščių rajono gamybinio
susivienijimo.

Siomis dienomis vieni ge-
riausiųjų ūkio mechanizato-
rių Vytautas Pratapas, Sta-
sys Samacka, Donatas Ka-
rosas, Juozas Vanagas sa-
vuosius javų kombainus jau
išvairavo į pribrendusius tik-
rojo eraičino plotus. Šios
daugiametės žolės teks nu-
pjauti 110 hektarų, o po to,
reikia tikėtis, laukų laivus
jau bus galima pasukti į žie-
minės grūdines kultūras.
Pjūti elmininkiečiai siemet
pradeda beveik visu dešim-
tadieniu anksčiau, negu per-
nai.

R. Jočys

Darbu įtampa neatslūgsta

Pasakoja K. ROPIUS, Svėdasų kolūkio
pirmininko pavaduotojas

Šia savaitę baigėme šie-
nauti visus ganyklų pievų,
daugiamečių žolių masyvus,
skirtus šienui ir šienainiui.
Presuotojai Jonas Juozap-
onis, Vytautas Ambrazevičius,
Petras Imbrasas ir Antanas
Kulvietis kasdien darbuoja-
si iki vėlyvo vakaro, rinkda-
mi apdžiūvusį šieną. Netru-
kus šį darbą baigsime. Vi-
suomeniniams gyvuliams tu-
rėsime sukaupę apie 70 proc.
plane numatyto šieno kiekio.

Dabar orai šieno džiovini-
mui palankūs, bet lankose
žolės šiam tikslui bemaž ne-
belike. Didžiąją dalį žolės
sudorojome, kai buvo nusi-
stovėję lietingi orai, ir iš jos
pagaminome šienainį bei si-
losą. Šienainio gamybos už-
duotį viršijome 28 proc. Ti-
kimės, jog geros kokybės
bus 1000 tonų siloso, kurio
konservavimui panaudojome
natrio bisulfatą.

Per šienapjūtės sezoną pa-
gaminome 200 tonų granu-
liuotų žolės miltų. Ir šiomis
dienomis žolės miltų agre-

gato mašinistai Balys Gra-
žys ir Gintautas Pilkauskas
triūsia dviem pamainomis.
Žolės atsargos baigiasi, tad
ateinančią savaitę žaliųjų
granulių gamybai įjausime
vienmečius mišinius. Esame
pasiryžę šia vasara pasiga-
minti 310 tonų žolės miltų.
Siomis dienomis baigsime
vykdyti jų pardavimo val-
stybei užduotį — 80 tonų.

Baigus šienapjūtę, daugeliui
mūsų kolūkio mechaniza-
torių nebus kada atostogau-
ti. Ateinančią savaitę pradė-

sime silosuoti mišinius.

Jau dabar mūsų mechapi-
zatoriai Antanas Ardavičius
ir Gintautas Vilutis yra su-
arę 100 ha dobilienu žiem-
kenčių sėtai. Viso po dau-
giamečių žolių esame numa-
lę sėti 140 ha žiemkenčių.
Daug šių javų bus sėjama
po vienmečių mišinių. Todėl
ateinančią savaitę, kai tik
bus nupjauti pirmieji miš-
nių hektarai žolės miltams
bei silosui, įkandin pjovėjų į
šias dirvas išvyks artoriai.
Dirvas žiemkenčiams ars
6–7 mechanizatoriai. Anks-
čiau suartas dirvas netrukus
kultivuosime ir dar kartą
perarsime.

Nedidelis, bet efektyvus

Latvijos žemės ūkio aka-
demijos specialistai sukon-
stravo originalų elektros įren-
ginių apsaugos įtaisą. Šis
portsigaro dydžio dėžutė pa-
junta mažiausius elektros
variklių darbo ritmo sutrikim-
mus, kontroliuoja srovės ir
įtampos dydį, o nutrukus

srovei — tučtuojau išjungia
visą energijos tiekimo siste-
mą.

Naujaisiais apsauginiais
elektros įtaisais respubliko-
je aprūpinamos visos stam-
bios gyvulininkystės fermos
ir kompleksai.

(ELTA)

Andriontiško kolūkio vairuotojas Juozas Tamošiūnas už valro skaičiuoja trečią dešimtį metų. Gerai prižiūri jam patikėta technika, dirba be avarijų, nuolat yra socialistinio lenktyniavimo nugalėtojų gretose.

Juozas turi nemažą visuomeninių rūpesčių: draugo-
vininkas, prūsųjungos pietos komiteto narys.

J. Zvirblis nuotr.

Ne už kalnų javapjūtė

Levaniško kolūkio šienpjo-
viai baigia doroti paskuti-
nuosius pirmosios žolės ma-
syvus. Tačiau didesnio atok-
kvėpo ūkio mechanizatoriai
neturės — nebe už kalnų ja-
vapjūtės darbu pradžia. Į šių
metų javų derlių subrandin-
sius laukus ruošiasi išvažiuo-
ti 7 grūdų kombainai. Java-
kirčiai Vladas Bieliūnas, Al-
binas Pranckūnas, Algis
Sninkšta bei kiti vyrai di-
džiajam darbuomečiui pilnai
parengė 5 kombainus. Dabar
triūsia prie likusių mašinų.
Beje, mechanizatorius Anta-
nas Blauzdys baigia paruoš-
ti visai naują „Nivą“.

Levaniškiečiai taip pat
baigia pilnai parengti ir
kombainų darbo užnugarį:
tvarkomi grūdų sandėliai,
džiovinimo įrenginiai.

K. Litvinas

GYVENTOJŲ POREIKIAMS TENKINTI

Pasakoja Lietuvos TSR vaisių ir daržovių ūkio ministras V. EINORIS

„Tobulau organizuoti vaisių ir daržovių bei bulvių auginimą, paruošas, laikymą, perdirbimą ir realizavimą“.

Iš „Pagrindinių TSRS ekonominio ir socialinio vystymo krypčių 1981–1985 metams ir laikotarpiui iki 1990 metų“.

Pastaraisiais metais nemažai padaryta koncentruojant ir specializuojant daržovių, vaisių bei bulvių auginimą, didėjo bendrieji jų derliai. Tačiau parduotuvėse vis dar trūksta daržovių ir vaisių, nepakankamas jų asortimentas, o dalis sodo ir daržo gėrybių pasiekia vartotoją nekokybiškos. Sleikant geriau aprūpinti miestų gyventojus vaisiais ir daržovėmis, jų konservais ir kitais gaminiiais, šių metų pradžioje buvo įkurta sąjunginė-respublikinė Vaisių ir daržovių ūkio ministerija.

Ministerijai pavaldūs 45 specializuoti sodininkystės daržininkystės ir sėklininkystės ūkiai, šiltnamių kombinatai šiemet numato išauginti beveik 66 tūkstančius tonų daržovių, per 19 tūkstančių tonų vaisių ir apie tūkstantį tonų uogų. Tai gerokai daugiau, negu praėjusiais metais. Per šį penkmetį minėtose ūkiuose išaugintų dar-

žovių kiekį planuojama padidinti beveik penktadaliu, vaisių — trečdaliu, uogų — daugiau kaip pusantro karto.

Pagrindinis naujosios ministerijos uždavinys — sodo ir daržo produkcija gerai aprūpinti Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių, Panevėžio, Palangos ir Druskininkų gyventojus. Šiuose miestuose per specializuotą tinklą tobulinsime didmeninę ir mažmeninę prekybą bulvėmis, vaisiais ir daržovėmis bei jų produktais, jų tiekimą visuomeniniam maitinimui, vaikų, gydymo bei poilsio įstaigoms. Minėtose miestuose gerokai išplėsime ministerijos specializuotų parduotuvių tinklą.

Kai kurių miestų gyventojai blogai aprūpinami žalumyninėmis daržovėmis žiemą. Ypač opi ši problema Panevėžyje. Panevėžio daržininkystės tarybiname ūkyje artimiausiu metu bus pastatyti šeši hektarų žeminių šiltnamių. Naujų šiltnamių šiame penkmetyje bus atiduota naudoti prie Kauno — Neveronių šiltnamių kombinato. Vytėnų bandymų stoties eksperimentiniame ūkyje ir prie Palangos — Vydmantų daržininkystės tarybiname ūkyje. Daržovių daigams auginimui planuojama įrengti naujų polietilenu dengtų šiltnamių. Jonavos

„Azoto“ gamybiniame susivienijime, Mažeikių naftos perdirbimo gamykloje, Ignalinos atominėje elektrinėje ruošiamasi statyti žeminius šiltnamius, kur bus naudojamas pigus kuras — gamyklų šiluminės atliekos.

Mūsų ministerija pagal kontraktacijos sutartis supirks dalį daržovių ir vaisių, taip pat visas miestų gyventojų aprūpinimui skirtas bulves iš Žemės ūkio ministerijai pavaldžių ūkių.

Rajonų centrų ir kaimo gyventojus vaisiais, daržovėmis bei bulvėmis ir toliau aprūpins Lietkoopsajungos organizacijos, supirkdamos atitinkamą produkciją iš ūkių bei gyventojų.

Didelis Vaisių ir daržovių ūkio ministerijos rūpestis — geriau supirkti, tinkamai išlaikyti ir perdirbti daržus ir sodų produkciją. Kol kas dar nepakanka saugyklų. Konservų pramonės įmonėse teks keisti pasenusią techniką, įrengimus. Panevėžyje numatoma pastatyti vaikams skirtų ir dietinių konservų fabriką.

Partija ir vyriausybė iškėlė atsakingą uždavinį — iš esmės pagerinti gyventojų aprūpinimą vaisiais ir daržovėmis. Šio uždavinio sėkmingas sprendimas priklauso nuo visų šios šakos grandžių darbuotojų — žemdirbių, paruošėjų, perdirbimo įmonių darbininkų, prekybininkų nuoširdaus darbo, nuo gamybinių kolektyvų vadovų sumanumo, vietinių partinių, tarybinių ir žemės ūkio organų rūpinimosi.

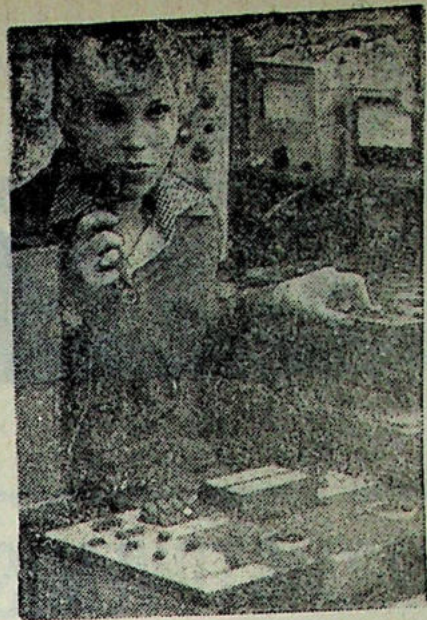
(ELTA)

Vilniaus „Elfos“ elektrotechnikos gamyklos produkcija — stereomagnetofonai, lingofoniniai įrenginiai vidurinėms ir aukštesioms mokykloms turi nemažą paklausą. Dabar nuo surinkimo cecho konvejerių kasdien nukeliauja šimtai magnetofonų „ELFA stereo 332“ su priedėliu. Cecho kolektyvas, remdamas pirmąjį Maskvos įmonių iniciatyvą, išpareigojo iki lapkričio 7 dienos įvykdyti metų planą, o penkmetį užbaigti per ketverius metus.

Kolektyvas yra paruošęs ir naujų. Gamyklos dizaineriai ir konstruktoriai sukūrė antros klasės magnetofoną su priedėliu „ELFA stereo 201“, kurio serijinė gamyba prasidės ateinančiais metais.

Įmonės specialistai ruošiasi gaminti aukščiausios klasės magnetofoną „ELFA stereo 001“ su priedėliu ir elektrofoną „EPU ELFA 101“. Jie prilygs geriausiems pa-
vyzdžiams.

NUOTRAUKE: magnetofonų surinkimo cecho TKS kontrolierė komjaunuolė G. Stupnianeik, tikrina magnetofonų priedo „ELFA stereo 332“ kokybę.

T. Zebrausko (ELTA) nuotr.

Nuotraukose — pavasario akimirkos

Su šypsena Juozas Didžgalvis prisimena prieš dvi dešimtis metų už pirmuosius savarankiškai uždirbtus pinigus nusipirktą „Smeną“, perlyskintą juostas, neryškias nuotraukas. Bet bėgo metai, ir Juozas perkando fototechnikos paslaptis, pradėjo gilintis į meninę fotografiją. Juozas ne profesionalas, dirba Anykščių melioracijos statybos montavimo valdyboje vairuotoju, tačiau pamėgtam jaunystės užsiėmimui laiko visuomet suranda. Laisvalaikį jį sutiks bėfotogra-

fuojančią gamtą ar ieškančią idomų akimirkų šventiniame renginyje. Pagaliau, melioratorių šokiadieniai, darbo pirmųjų portretai MSMV stenduose — jo darbo rezultatas.

Keli metai Juozas vadovauja fotomėgėjams, susibūrusiems į Anykščių kultūros rūmų fotoklubą. Jo nuotraukos jau ne kartą matėme šio klubo narų fotoparodose.

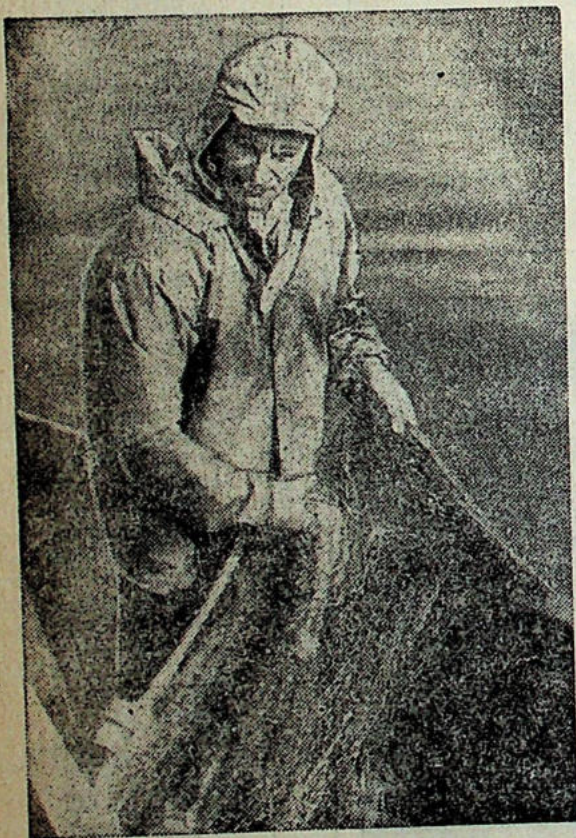
Siomis dienomis Anykščių kultūros rūmų foje — Juozo Didžgalvio fotoparoda „Pa-

vasario akimirkos“. Dvidešimt keturi įdomūs, techniškai gerai atlikti darbai. Atkreipia dėmesį nuotraukos „Saulėtekis“, „Paklydęs takelis“, „Tyluma“ ir kitos, kuriose sustabdytos nepakartojamos, lyriškos akimirkos. Ryškūs autoriaus ieškojimai jo pamėgtoje temose — gamta, vaikai, žmonės.

Fotoparoda teikia vilčių, kad ateityje susilausime dar brandesnių, labiau išsiskotų, šio autoriaus galimybes atskleidžiančių darbų.

R. Jočys

Liepos 12-oji — Žvejo diena

Nuo seno Rusnė garsi turtingomis valksnomis ir šauniais žvejais. Tai respublikos nusipelnęs pramonės darbuotojas, Darbo Raudonosios vėliavos ordininkas Erčius Jurgėnaitis, vienas pirmųjų Lietuvos TSR nusipelnusių žvejų. „Garbės ženklas“ ordininkas Ernestas Zemaitaitis, žvejų grandininkas, Darbo šlovės III laipsnio ordininkas Danielius Bučinskas. Kai

kuriuos senuosius žvejus Rusnės žuvininkystės ūkyje pakaitė jų sūnūs, o Erčius Jurgėnaitis, jau pradėjęs dešimtį, dar vis tebeplaukia į marias.

Rusnės žvejų valksnos pilnos. Pirmojo pusmėčio žuvies sugavimo planas įvykdytas mėnesiu ankščiau.

NUOTRAUKE: Rusnės žuvininkystės ūkio žvejų grandininkas, Darbo šlovės III laipsnio ordininkas Danielius Bučinskas už įžymius darbo laimėjimus socialistiniame lenktyniavime pristatytas Lietuvos TSR Valskybinių premijų gauti.

B. Aleknavičiaus (ELTA) nuotr.

KOLEKTYVINIS DARBAS

1981. VII. 11

Kas nutarta — turi būti įgyvendinta

Nė vienas partinis susirinkimas „Lenino keliu“ kolūkyje nepaieina be dalykiškų, išsamių pasisakymų, kuriuose išreiškiamos įdomios mintys, pasiūlymai. Visuomet rūpestingai ruošiasi partiniams susirinkimams, aktyviai pasisako komunistai kolūkio pirmininkas Aleksandras Slavenkas, vyr. agronomas Algirdas Preibys, vyr. zootechnikas Anicetas Čižauskas, pirminės komjaunimo organizacijos sekretorė, buhalterė-operatorė Nijolė Maišėlienė, vyr. inžinierius-mechanikas Jonas Daugėla, kiaulių fermos vedėjas, liaudies kontrolės grupės pirmininkas Jonas Stukas, zootechnikė-selekcinkė Jadvyga Pajarskienė, vairuotojas Povilas Rimkus, statybininkas Juozas Skadas ir eilė kitų. Apibendrinus kalbančiųjų mintis ir pasiūlymus, priimami nutarimai, nurodoma konkreti nutarimo įvykdymo data, o taip pat asmenys, atsakingi už nutarimo vykdymo kontrolę. Pirminės partinės organizacijos biuras, kolūkio valdyba, visuomeninės organizacijos deda visas pastangas, kad visi komunistų nutarimai, jų pareikšti pasiūlymai būtų įgyvendinami.

Pastoviai partiniuose susirinkimuose akcentuojamas komunistų avangardinis vaidmuo, pabrėžiama darbo drausmės svarba kiekvienam padalinij, bare. Komunistai darbo pirmūnai vairuotojas Povilas Rimkus, traktorininkas — kombainininkas,

Lenino, Spalio revoliucijos ir Darbo raudonosios vėliavos ordinų kavalierius Bronislavas Kovas, Kunigiškių aštuonmetės mokyklos direktorė Genovaitė Kovičienė, ūkio vyr. veterinarijos gydytojas, liaudies draugovės vadovas Rolandas Paltinas ir kiti ne kartą pasisakydami svarstomais klausimais pabrėždavo, kad ūkyje dar pasitaiko darbo drausmės, viešosios tvar-

ūkio valdybai, visuomeninėms organizacijoms buvo rekomenduota greičiau ir aktyviau kovoti net ir su menkliausiais darbo drausmės, viešosios tvarkos pažeidimais. Darbuotojas, pažeidęs drausmę, negali tapti socialistinio lenktyniavimo nugalėtoju, jiems skiriamos įvairios drausminės nuobaudos. Aktyviau į kovą su pažeidimais įsijungė ūkio liaudies

Partijos ĮGYVENDINIMAS

kos pažeidimo atvejų, kas tikrai nedaro garbės kolūkiui, kovojančiam už komunistinę pažiūrą į darbą. Negana to, darbo drausmės pažeidėjų tarpe atsiranda vienas kitas partietis, kuris, užuot rodęs teigiamus pavyzdžius, kovojęs prieš blogį, pats žengia slidžiais keliais. Pirminė partinė organizacija, atsižvelgdama į komunistų pasiūlymus, reikliai apsvairstė kai kurių komunistų elgesį ir jiems skyrė griežlas partines bausmes. Kolūkio valdybai buvo rekomenduota kai kuriuos atsakingus darbuotojus komunistus pažeminti pareigose arba visai atleisti. Visus barų ir padalinių vadovus partinė organizacija įpareigojo stiprinti darbo drausmę kolektyvuose, daugiau dėmesio skirti darbu su žmonėmis, jautriai reaguoti į kolūkiečių skundus, pageidavimus. Kol-

draugovė, liaudies kontrolė, sieninė spauda, draugiškasis teismas. Komunistai prieš kurį laiką pareiškė pretenzijas kai kurių visuomeninių organizacijų veiklos adresu. Pirminės partinės organizacijos biuras, išnagrinėjęs visuomeninių organizacijų veiklą, rekomendavo visuomeninėms organizacijoms vadovauti aktyviausius reikliausius komunistus. Be to, susirinkimas nutarė reguliariai išklausyti visuomeninių organizacijų vadovų ataskaitas apie jų nuveiktą darbą, nuolat kontroliuoti jų veiklą.

Komunistų akiratyje buvo ir kolūkiečių kultūrinio lygio kėlimas, kultūringo laisvalaikio organizavimas, sportinis darbas. Priėmus partiniame susirinkime konkrečius nutarimus, buvo imtasi visų priemonių sportinio sąjūdžio vystymui, išvykų, ekskursijų,

kultūrinių-masinių renginių organizavimui.

Bene daugiausiai minčių ir pasiūlymų komunistai išsako susirinkime, kuriame būna svarstomi klausimai, tiesiogiai susiję su gamybinių uždavinių vykdymu, žemės ūkio darbų organizavimu. Komunistams rūpi viskas: ir darbu sparta, ir kokybė, ir specialieji vaidmuo, ir eilinių partiečių indėlis į bendrą kovą už derlingesnę hektarą. Tokių susirinkimų metu yra sudaromos laikinos partinės-komjaunimo grupės viename ar kiltam svarbiame darbe atlikti, liaudies kontrolės postai, komunistai paskiriami atsakingais už tą ar kitą darbą, numatomi konkretūs uždaviniai pirminėi partinei organizacijai ir asmeniškai kiekvienam partiečiui — mechanizatoriui, lauko darbininkui, gyvulininkystės darbuotojui, specialistui. Čia abiejų negali būti. Jei jau kuris bent truputį pamiršta stropumą, sąžiningumą, jei darhymečio metu nenori gerai įvykdyti partinės organizacijos nutarimo — vadinasi, tas žmogus dar nesugeba žengti kolektyvo prieakyje, dar partinei organizacijai su juo teks ilgai ir įtemptai dirbti. Ką komunistai nutarė — turi būti įgyvendinta. Šito savo veikloje siekia „Lenino keliu“ kolūkio partinė organizacija.

Vyt. Bagdonas „Lenino keliu“ kolūkio pirminės partinės organizacijos sekretorius

Muzikos ir šokio šventė

Prieš du metus TSRS liaudies artistui S. Sondeckiui gimė mintis sujungti visus respublikoje esančius styginių instrumentų orkestrus ir padaryti didžiulę šventę šio žanro mylėtojams. Ir štai praėjusį sekmadienį įspūdinga muzikos ir šokio šventė įvyko Šiauliuose. Penkiatūkstantinė žiūrovų minia klausėsi pačių populiariausių kūrinių, kuriuos atliko daugiau kaip penki šimtai smuikininkų bei violončelistų. Nė vienas žiūrovas negalėjo būti abejingas J. Naujalo „Svajonių“, D. Sostakovičiaus romansui ar J. Strauso valsui „Vienos miško pasakos“. Dirigentas keitė dirigentą, daina keitė šoki. LTSR liaudies artistas V. Daunoras padainavo rusų liaudies dainą „Ei uchnem“, TSRS liaudies artistas V. Norėika — E. Griego dainą „Kelonėje į tėviškę“.

Programos pajavairinimui į šią šventę buvo pakviesti ir respublikos liaudies pramoginių šokių kolektyvai, o dviems iš jų (Kauno „Sūkuriai“ ir Anykščių „Verpeliai“) buvo suteikta galimybė atlikti po vieną solinį numerį. Plojimai buvo sutikti Anykščių šokėjai. Gal būt žiūrovui patiko temperamentingas verpeliečių šokis.

Sventės meno vadovas ir vyr. dirigentas, TSRS liaudies artistas, profesorius S. Sondeckis džiaugėsi, kad išsipildė jo ilgai svajonė, ši muzikos ir šokio šventė buvo tikrai įspūdinga.

B. Songailaitė

Girtavimo pasekmės ir kova su juo

Girtavimas yra ypatingai skaudus, kai jį įtraukiamas nepilnametis. O tai neretai padaro kal kurie tėvai. Štai, 1980 metų lapkričio 14 dieną Jonas Civilis, gyvenantis Anykščių rajone, Surdegio apylinkėje, Pelysų kaime, dirbantis Surdegio kolūkyje. Pelysų karvideje mėslo vežiku, įtraukė į girtavimą savo penkiolikmetį sūnų Zenoną. Tėvo liepimu nepilnametis išgėrė pusę stiklinės vyno. O kai būdamas girtas J. Civilis fermoje užmigo, jo sūnus slapta iš tėvo paėmė vyno butelį ir jį vienas išgėrė. Nebelavus Zenonas Civilis sugalvojo apvogti 85 metų kaimyną Mykolą Janulį. Apie 19 valandą Zenonas išmušė Janulio gyvenamojo namo langą stiklą, pro langą pateko į vidų ir laukė ateinančio savininko. Prieangyje Z. Civilis užpuolė kaimyną ir pareikalavo 2 tūkstančių rublių, o kai jis pinigų nedavė, ėmė mušti pagaliu. M. Janulius aktyviai gynėsi, todėl užpuolikas, savo kėslų galutinai neužbaigęs, iš įvykio vietos turėjo pasišalinti. M. Januliui buvo padarytas lengvas kūno sužalojimas, sukėlus trumpalaikį sveikatos sutrikimą. Z. Civilio įvykdymas nusikaltimas pagal Lietuvos TSR Baudžiamojo kodekso 81 straipsnį yra priskiriamas prie sunkių.

Z. Civilis yra nuteistas, tačiau dar norisi nakalibėti apie priežastis, nastūmėjusias vaiką į nusikaltimą.

Nagrinėjant minimą baudžiamąją bylą teisminiame posėdyje, buvo nustatyta, kad Zenonas Civilis pradėjo vartoti alkoholinius gėrimus

nuo 13 metų amžiaus, o rūkyti — dar jaunesnis. Ne kas kitas, o tik tėvas pastūmėjo nepilnametį į nusikaltimą kelią. Tėvas girtuokliauja, terorizuoja šeimą, blogai elgiasi buityje. Tačiau prie bylos pridėdamos charakteristikos, kuria pasirašė atsakingi Surdegio kolūkio darbuotojai, Jonas Civilis apibūdinamas kaip itin teigiama asmenybė. Joje rašoma, kad darba atlieka sąžiningai, šeimoje pareiškias tėvas ir vyras. Už darbo drausmės pažeidimus nebuvos svarstytas.

J. Civilio „sąžiningumą“ tiksliai apibūdino fermos darbuotojos S. Krivickienė ir E. Meškauskienė, kurios nurodė, jog dažnai jis fermoje miega girtas. Štai ko verta ūkio vadovų išduota charakteristika, štai koks jų principumas.

Penkiolikmetiui Z. Civiliui tėvai neskyrė jokio dėmesio. Jonui Civiliui ir jo užgultai žmonai visai nesvarbu buvo, kad jų sūnelis Zenonas iš Rokiškio rajono Konstantinavos proftechnikinės mokyklos grįžta kiekvieną savaitę, ten pabuvęs 2–3 dienas, tingi mokytis, mėgsta meluoti. Štai ir po plėšimo motinai paklausus, kas jam taip apdraskė veidą ir prakirto galvą, Zenonas paaiškino, kad jis buvo kine ir jį ten sumušė nepažįstami. Motina, net nebandžiusi ieškoti teisybės, užtarė sūnui: „Parduosiu ir paskutinę karvę, bet pasodinsiu tuos, kas tave taip sužalojo“. Ir taip nusikaltima padares sūnus tėvų buvo išteisintas.

Gyvenime yra ir daugiau pavyzdžių, kai patys tėvai

savo atžalas įstumią į girtavimą, nusikaltimus.

Girtaujantys žmonės dažniausia visai negalvoja, kad dėl to nukentčia jų šeimos, visuomenė, o ir jie patys. 1980 metais Anykščių rajone vien tik nuo ūmaus apsinuodijimo svaiginamaisiais gėrimais mirė keletas sveikų ir jaunų piliečių. Pavyzdžiui, Bronius Pipiras, gimęs 1930 m., gyvenęs Anykščių rajone, M. Melnikaitės kolūkyje, 1980 m. spalio 31 d. buvo rastas pakeliui į namus negyvas. Teismo medicinos ekspertizė nustatė, kad jis mirė nuo ūmaus apsinuodijimo alkoholiu. Jo kraujyje rasta 10,45 mg/proc. alkoholio. Tai reiškia, jog buvo išgerta daugiau, negu trys mirtinos dozės svaigalų. Dėl tos pačios priežasties mirė ir Albinas Sišla — Anykščių prekybinės bazės darbininkas, Jonas Steiblys — „Nevėžio“ kolūkio stalius, Antanas Pilenis — Elmininkų eksperimentinio ūkio darbininkas.

Keletas žmonių, būdami girti ir gulėdami žiemose metu lauke, sušalo. Tai Marija Kliucevičienė, gyvenusi Anykščių rajone, „Puntuko“ kolūkyje, Juozas Vanagas, gyvenęs Aulelių kaime.

Kai kurie piliečiai nesąlingai vartoja alkoholinius gėrimus įvairių balių, pobuvių metu. Pavyzdžiui, Cici-lia Ražanskienė, 65 metų amžiaus, 1980 m. rugsėjo 15 d. mirė savo namuose ką tik grįžusi iš vestuvių. Ekspertizė nustatė, jog ji mirė nuo ūmaus apsinuodijimo alkoholiu.

Dėl savo ateities turėtų ne-

delsiant susimąstyti Albinas Zabulionis, gyvenantis Anykščiuose, Mechanizatorių gatvėje Nr. 21—11, dirbantis Anykščių MSMV ekskavatorininku, Nijolė Bičelienė, gyvenanti Anykščiuose, Statybininkų gatvėje Nr. 8—18, Valentas Laurenčikas, dirbantis „Vienybės“ kolūkyje suvirintoju, Jonas Radzevičius, dirbantis „Svyturio“ kolūkyje, Pranas Aglinskis, Algimantas Navašinskas, Angelė Navikaitė — dirbą Anykščių SMK, Almantas Musteikis iš M. Melnikaitės kolūkio, Aloyzas Raščius — iš Sodininkystės tarybinio ūkio, Aloyzas Jurekštas, Anykščių geležinkelio stoties darbuotojas ir kiti. Jie nesąlingai vartoja alkoholinius gėrimus, pažeidinėja darbo drausmę, terorizuoja šeimas, nesirūpina vaikais.

Kovoti su girtavimu labai sunku, tačiau ten, kur visuomeninės organizacijos ir darbo kolektyvai su girtaujančiais nesitaiksto, girtuokliavimas gerokai sumažėja. O kur įsigalėjęs abejingumas, nesiimama veiksmingų priemonių prieš girtavimą — jis klesti. Kai kurių organizacijų draugiškieji teismai savo iniciatyva nesiima nagrinėti girtuoklių bylą.

Kovojant su girtavimu, be administracinių, gydomųjų, visuomeninio poveikio priemonių, stikliuko mėgėjams gali būti skiriamos ir civilinio poveikio priemonės.

Lietuvos TSR Civilinio Kodekso 16 str. nurodo, kad, jeigu dėl piliečio piktnaudžiavimo alkoholiniais gėrimais arba narkotinėmis medžiagomis jo šeima atsiduria sunkioje materialinėje padėtyje, jo veiksnimas gali būti apriojamas teismine tvarka.

Tuo atveju jam steigama rūpyba.

Apribojus veiksnumą, pilietis gali sudarinėti sandorius turto disponavimo reikalu, taip pat atsiimti darbo užmokestį, pensiją ar kitų rūšių pajamas ir disponuoti jais, tik turėdamas rūpintojo sutikimą.

Sutinkamai su TSRS Aukščiausiojo teismo plenumo 1972 m. liepos 11 d. nutarimo Nr. 3, 4 punktu, bylą dėl piliečio pripažinimo ribotai veiksniumi gali pradėti jo šeimos nariai, prokuroras, globos ar rūpybos organai, psichiatrinės gydymo įstaigos, profsąjungos ar kitos visuomeninės organizacijos.

Anykščių rajone asmenims, piktnaudžiaujantiems alkoholiniais gėrimais, šis įstatymo reikalavimas taikomas jau keletą metų.

Antai, 1980 metais Anykščių rajono prokuroro pareikimu dėl minimos priežasties buvo apribotas veiksnumas Jurgiui Kavoliūnui, gyv. Niūroniu kaime, Algirdui Paulavičiui, gyvenančiam Troškūnuose, Vilniaus g-vė Nr. 24, Jonui Tumui, gyvenančiam Jurdžio km.

Šiais metais LTSR civilinio kodekso 16 straipsnis buvo pritaikytas Alvydui Keraičiui iš „Vienybės“ kolūkio, Jonui Dluskiui, gyvenančiam „Gintaro“ kolūkyje.

Veiksnumo apribojimo klausimais piliečiai gali kreiptis į rajono prokuratūrą, kuri suteiks juridinę pagalbą.

Kovoti su girtavimu būtina negailestingai, girtuokliaujantiems nuolatidžiauti nevalia.

K. Jankūnienė
Anykščių rajono prokuroro padėjėja

ŽINIOS

APIE PIENO IR MĖSOS GAMYBĄ ANYKŠČIŲ RAJONO ŪKIUOSE 1981 M. LIEPOS MĖN. I D.
(pagal ekonomines grupes)

Oklo pavadinimas	Bendroji pieno gamyba 1980 metų tuo pačiu laikotarpiu			Prilaužta pieno gamyba 100 ha ž. ū. n. 1980 metų tuo pačiu laikotarpiu			Prilaužta pieno gamyba 100 ha ž. ū. n. 1980 metų tuo pačiu laikotarpiu			Pardavimo valstybei I pusmečio plano įvykdymas proc.		Parduota valstybei produkcijos proc. lyginant su 1980 metų tuo pačiu laikotarpiu	
	g-ba	lyginant su 1980 metų tuo pačiu laikotarpiu	100 ha ž. ū. n.	g-ba	lyginant su 1980 metų tuo pačiu laikotarpiu	100 ha ž. ū. n.	g-ba	lyginant su 1980 metų tuo pačiu laikotarpiu	100 ha ž. ū. n.	pieno	mėsos	pieno	mėsos
I GRUPE													
„Anykščių šilėlis“	104	290	1785	104	83	59,3	111	137	106	87			
„Gintaras“	93	248	1381	93	95	77,0	93	115	88	100			
K. Staro	91	205	1195	93	87	31,1	105	114	90	96			
„Lenino keliu“	98	322	1839	100	67	65,0	102	80	98	71			
Surdegis	95	180	1145	95	165	34,9	95	174	87	177			
„Svyturys“	92	350	1779	93	76	70,8	104	104	89	80			
Sodininkystės t. ūkis	101	312	2009	98	90	66,3	104	93	103	90			
Raguvelės t. ūkis	100	186	1213	106	114	57,1	129	124	107	132			
S. Kūniškio t. ūkis	93	123	1161	96	182	28,3	111	125	86	189			
II GRUPE													
Andrioniškis	99	172	1199	95	92	32,9	101	105	93	97			
„Ateitis“	93	175	1164	95	77	30,9	120	125	88	86			
„Atžalynas“	99	214	1170	98	119	41,2	93	114	93	107			
„Aukštakalnis“	97	196	1108	95	99	38,0	99,6	134	90	110			
„Aušra“	102	224	1358	100	95	38,7	114	119	95	101			
Cerniachovskio	93	204	1094	92	113	51,1	103	126	89	122			
Kurkliai	100	239	1595	99	147	43,6	100,4	180	97	178			
Levaniškis	90	224	1622	92	151	43,6	101	153	86	161			
„Pirmyn į komunizmą“	98	278	1544	100	97	50,6	111	119	106	105			
„Už taiką“	113	207	1269	113	128	38,5	112	138	120	141			
„Vienybė“	95	181	1203	93	92	34,3	105	100	99,7	98			
Uakšišio t. ūkis	78	145	1139	79	82	36,0	97	98	71	85			
III GRUPE													
„Gimtoji žemė“	108	226	1415	106	102	53,5	111	129	112	104			
M. Melnikaitės	104	133	1153	103	57	26,3	110	87	111	60			
„Nevėžis“	112	201	1327	97	124	39,0	97	127	96	130			
„Puntukas“	99	176	1119	96	78	45,5	103	108	100,5	92			
Skieponys	93	173	1094	97	148	36,9	99,3	131	92	127			
Svėdasai	90	270	1520	90	84	72,6	100,3	110	90	94			
Naujasodžio t. ūkis	82	85	976	93	56	11,9	104	74	74	82			
Kolūkiuose:	97	217	1332	97	97	46,1	104	120	95	103			
Taryb. ūkiuose:	93	183	1376	96	90	40,2	107	99,7	91	97			
Elmininkų eksp. ūkis	100	321	1617	100	79	63,7	108	96	96	81			
RAJONE:	97	211	1339	97	96	45,0	104	111	95	101			

*) I mėsos pardavimą valstybei įeina mėsos supirkimas iš gyventojų pagal sutartis ir pardavimas valstybei.

Valstybinės statistikos Anykščių rajono informacinė skaičiavimo stotis

Vilniuje buvo surengtos įvairių plačiai vartojamų kultūrinių-buitinių, sporto prekių bei suvenyrų respublikinės didmeninės mugės. Pramonės įmonės čia pateikė dirbinius, kurie bus gaminami 1982 metais.

NUOTRAUKIOJE: Šiaulių odos galanterijos fabriko eksperimentinės laboratorijos darbuotoja J. Sidlauskaitė demonstruoja naujus vaikiškus portfelius. 1982 metais jų bus gaminama trylika modelių.

A. Sabaliausko (ELTA) nuotr.

Biržuose — sėkmingai

Praeitą savaitgalį Biržuose vyko LTSR motokroso čempionato eilinio etapo varžybos. Nelengvoje trasoje lenktyniavo ir 12 anykštėnų. Sportinio techninio klubo bei Vaikų jaunimo techninio sporto mokyklos auklėtinių. Kaip papasakojo komandų vadovas J. Miškinis, anykštėnai kovojo gana sėkmingai: VJSTM komanda užėmė antrąją vietą, pirmąją užėmė šiauliečiai, trečiąją atiteko Vilniaus VJSTM. Anykščių sportinio techninio klubo komanda rajonų STK grupėje — ketvirtojoje vietoje.

Siose varžybose gerai pasirodė VJSTM auklėtiniai Rolandas Puodžiūnas, iškovojęs trečiąją vietą, ir Romas Repečka, varžybas baigęs septintu 54 dalyvių tarpe. Sėkmingai pasirodė panašaus mąsto varžybose pirmą kartą dalyvavęs „Anykščių šilėlio“ kolūkio mechanizatorius Jonas Adomonis.

Siuo metu anykštėnai įtemplai ruošiasi sekančio etapo varžyboms, kurios įvyks rugpjūčio 15–16 dienomis Utenoje.

J. Jaunius

Norime užtarti varnėnus

Neužilgo saulė sode nurausvins čerešnes, po to ir vyšnių šakelės svirs nuo purpurų spindinčių uogų. Šitokios uogos vilioja ne tik mus, bet ir kai kuriuos sparnuočius. Už čerešnių ir vyšnių uogavimą kaltiname varnėnus. Jie vieni iš pirmųjų mums atneša pavasarį, savo įvairiatoniškais giesmelėmis praskaidrina nuotaiką. Be to, bėgiodami sode, daržė, laukų plotuose surenka aibes augalų kenkėjų — įvairių vabzdžių. Ypač daug vabzdžių mūsų juodukai surenka augindami vaikus. O tai trunka apie 20 dienų. Per dieną tėvai jaunikliams neša maisto 300 kartų. Ir kiekvieną kartą snapas būna pilnas vabzdžių, jų vikšrų. Birželio pirmą dešimtadienį varnėnai išsiveda vaikus. Šie net senius su jaunikliais skraidindami jau pastebėjome birželio 5–6 d. Kasdien varnėnų šeimos susigiminiuoja ir laukų plotais iš lėto traukia pletų kryptimi. Jeigu kai kurie dar grįžta prie inkilo, tai, šiek tiek pašvilpavę, vėl renka į pulkelius.

Kol sode uogos prisirpsta, tai mūsiškiai varnėnai būna tolokai nuskrudę. O vis tik negalime ginčyti, kad varnėnai nepuola uogų. Tačiau tai

daro ne mūsiškiai, o iš šiaurės traukiantys paukščiai. Įsitikinimui galime pabandyti tokį eksperimentą: kai išsiperi varnėniukai, tada, atkėlę inkilo dangtelį, apžieduokime juos. Ziedelių galima gauti Kauno T. Ivanausko zoologijos muziejuje. Vėliau, kai varnėnai nutūps vyšniauti, tai žieduotų nepastebėsime. Tiesa, vienas kitas gali būti apžieduotas ir šiaurėje. Bet tai retenybė.

Jau kelinti metai Anykščių, Ukmergės ir kai kurių kitų rajonų sodininkai skundžiasi, kad vyšnias pradėjo skinti panašūs į varnėnus sparnuočiai, bet jų snapai gan stori, o ir plunksnų spalva kiek kitoniška. Jų nugara kaštoninė, galva molio spalvos, sparnai ir uodega juodi. Šitie, ne visai įprasti paukščiai yra vadinami sivilikais. Storu snapu paukščiai lengvai sutriuškina uogų kauliukus ir sulesa sėklas. Uogų minkštimas ne siviliko skoniui.

Sivilikai mūsų krašte negausūs. Iškuria miškuose, parkuose, kartais net soduose, parkuose. Jų pulkeliai pagausėja, kai iš šiaurės pradeda traukti ten išsiperę paukščiai. Tada, panašiai kaip varnėnai, jie atakuoja

jau prisirpusias vyšnias.

Kartais pasimėgauti sodų uogomis atskrenda strazdai, kai kurie kiti sparnuočiai, o kalte įpratome mesti mūsiškiams varnėnams. Todėl ir norime juos užtarti, kad varnėnai, perėjusieji mūsų soduose, parkuose, nėra verti pasmerkimo. Už kai kurią nusikintą uogą, jie atsilygina šimteriopai biologinėje kovoję prieš augalų kenkėjus.

Nuo praėjusių šaltų žiemų soduose vyšnių medeliai daug kur praretėjo, todėl uogos labiau branginamos. Nuo uogų paukščiai efektyviai atbaidomi, kai įrengiami aparatai, skleidžiantys vanagų balsą, šūvio garsą. Paprastos priemonės tai virš medelių ant karklų iškabinti plevesuojantys kaspinėliai, tarškalai ar plėšriųjų paukščių imaketai.

P. Šleikus
Biologijos mokslų kandidatas

IŠDRASKYTAS LIZDAS

Netoli nuo Svėdasų miestelio, Miliūniškių kaime, nedideliame miškelyje susisuko lizdą suopai. Pasitikėjimai čia dažnai matomais žmonėmis, jie ramiai suko ratus virš pievų, dairesi pelių, varliagyvių. Išsiritus jaunikliams, padaugėjo rūpesčių. Dar dažniau paukščiai krito į akis žmogui.

— Vanagas! — toptelėjo šiam mintis.
— Išdraskyti lizdą! — pridėjo žmona — visas vištas išnešios!

Ir štai birželio pabaigoje randu išmestą ir išspardytą lizdą, o tarp jo liekanų guli trys jau apsiplunksnavę negyvi jaunikliai.

Nebesuka ratų virš šių pievų suopai, nebesigirdi jų malonaus klyksmo. Ir vargu, ar kitamet sugrįš jie čia. Norėtųsi, kad žmogus, išardęs lizdą, susimąstytų, pagalvotų, prieš ką pakėlė ranką.

J. Auglys,
moksleivis

Panevėžio cukraus fabriko organizacijoms ir gyventojams parduoda degtas kalkes. Kalkės mechanizuotai pakraunamos nuo 8 iki 15.30 val. antradieniais ir ketvirtadieniais.

Kreiptis į cukraus fabriko tiekimo skyrių, telefonas 2-37-98.

Administracija

Vyno pramonės gamybinio susivienijimo „Anykščių vynos“ vaisių uogų supirkimo punktai Anykščiuose, Kavarske, Troškūnuose, Viesintose, Svėdasuose, Rubikiuose, Traupyje. Skieponyse superka kultūrinės bei miško uogas ir moka valstybės numatytomis kainomis.

Administracija

Reikalinga

Vėlimo fabrikui „Spartakas“ reikalingi:

1. Vairuotojas,
2. Salikalviai-remontininkai,
3. Darbininkai.

Direktorius

Anykščių vaikų jaunimo sportinei techninei mokyklai reikalingi: metodininkė, II klasės vairuotojas ir valytoja.

Dėl darbo sąlygų kreiptis šiuo adresu: Anykščiai, Troškūnų g-vė Nr. 3, arba skambinti telefonais 5-12-05, 5-21-96.

Administracija

VYTAUTUI KAVOLIŲ

Gilaus liūdesio valandą, mirus mylimam tėveliui, reiškiamo nuosirdžią užuojautą.

Surdegio kolūkio Pelvų fermos darbuotojai

Kas čia žydi?

KATILELIS

Daug įvairių jų rūšių auga mūsų miškuose ir pievose. Vienų žiedai stambūs, kitų — mažesni, violetiniai arba mėlyni, net ir baltų pasitaiko. Žiedų forma labai panaši į mažą varpelį. Užtat neretai šios gėlės tiesiog varpeliais vadinamos. Kai virš pievų prabėga vėjo šuorai, rodos, tyliai tyliai skamba šimtai jų įsiūbuotų varpelių, kviečia į vasaros šventę drugius, bites, žiedmuses, visus žiedadulkių ir nektaro mėgėjus.

Giedrą dieną katilėliai pakylėja savo žiedus į saulę, jos spindulius gaudo. O kai vakaro sutemos ima gaubti laukus ir miškus arba dangų užtraukia lietaus debesys, katilėliai nulenkia žemyn galveles, saugo žiedadulkes, kad jų rasa neužkristų, lietus neužlytų. Nuo lietaus, nuo šalčio katilėlių žieduose slepiasi įvairūs vabalėliai, maži drugeliai. Jiems ten jauku ir gera, sausa ir šilta. Įsikūre tokioje mėlynoje palapinėje — katilėlio žiede, jie sulaukia giedros, saulėto ryto.

Išgirdusi iš artimiausio miško pro rūką atsklandančią smagią, saulėtą dieną pranašaujančią kikių giesmę, strazdų švilpimą, pirmiausia nubunda kamanė ir padėkojusi katilėliui už nakvynę, nuzvimbia virš spindinčios, rasos lašeliais mir-

gancios, visomis vaivorykštes spalvomis žaizaruojančios pievos. Ilgai nelaukusi katilėlio žiedo išropoja ir pakirdusi boružę. Laikas jau būtų pusryčiauti, kokį amaruką nusitverti. Galop pabunda ir plaštakė. Saulė jau aukštai, rasa nukritus, akys raibsta nuo žiedų. Virš jų visą dieną plazdens, šoks, tik retkarčiais trumpai pailsės, prigludama tai prie vieno, tai prie kito žiedo margaspalvė plaštakė. Į jos džiaugsmingo šoko taką tyliai skambins pievoje siūruojantys katilėlių varpeliai.

SPRIGĖ

Zaliojo juodalksnio pakunsmėje, upokšnių pakrantėse, kur drėgna ir vėsu, vidurvasarį nušvinta geltoni su raudonais taškais spri-gės žiedai. Apkibę išbėgusį iki metro aukščio, skaidroką, bambliuose susitorėjusį stiebą, tie žiedai savo užlenktu pentinu ir žiedlapių forma šiek tiek primena muzikos instrumentą — trūbą. Gal tomis geltonomis trūbomis kartais užgroja himnų saulėtekiui iš pasakų atėjus nyktukai, o gal užtenka ir vėjo suoro tai mažai kam girdimai melodijai išgauti.

Virš kiekvienos savo žiedų kekės spri-gė ištiesia švelnų, šviesiai žalią lapą. Tasai žalias skėtis saugo žiedus nuo lietaus, juo prisidengia ir nuo pro žalia ūksmę praspūdusio kaitrios vasaros spindulio. Lepūs spri-gės žiedai... Kenkia jiems ir lietus, ir saulė.

Išvertus šio augalo lotynišką pavadinimą reikėtų — „mekantrus — neliesk“. Tokios jo savybės nusakomos ir daugelio kitų tautų kalbomis duotais pavadinimais. Pasirodo, žmonės ne veltui šį augalą taip praminę. Peržydėjusi spri-gė subrandina vaisius — pailgas dėžutes, kurios nuo mažiausio prisilietimo sprogtelės, staigiai susiskaldamos tos dėžutės savaros išspri-gia sėklas, taip spri-gė pasirūpina savo palikuonimis, juos pasėja aplinkui.

Seniau, kai mūsų sodžių audėjoms prireikdavo geltonos spalvos, jos spri-gių žiedais ir lapais geltonai dažydavo vilną. Geltonai nudažyti siūlai, trinkint staklėmis, pavirsdavo saulėtomis klėtinėmis, spinduliuojančiais audimų raštais.

Redaktoriaus pavaduotojas K. KAIRIOKSTIS

ONAI KERAITIENE!

Liūdesio valandą, mirus brangiam mamytėi, reiškiamo nuosirdžią užuojautą „Gintaro“ kolūkio daržininkystės darbuotojai

Nuosirdžiai užjauciamė IRENĄ ir VYTAUTĄ VIKUS, sūneliui mirus.

Anykščių rajoninio gamybinio susivienijimo administracija ir profsąjunginė organizacija

JONUI VAITKONUI

mirus, nuosirdžią užuojautą šeimai ir artimiesiems reiškia Prekybos bazės darbuotojai.

VITALIJAI MATULEVICIENEI

Mirus brangiam broliui, reiškiamo nuosirdžią užuojautą. Bendradarbiai

VERONIKA

Skambios saulėtai melsvės vasaros dienos. Įpuolusi kuplion gliuosnio viršūnėn, prisidengusi jo tankia žalia lapija sprangiai rykauja volungę: „Leva, leva, neganyk po pievą! Leva, leva, neganyk po pievą! Rasi, ši geltona paukštė baiminasi dėl pievos linksmų žydinčių, marguojančių gėlių, bijosi, kad atginta banda nesutryptų jų žiedų...“

Tarp pievose vešančių žolynų mėlynai spinduliuoja kuklus, mieli veronikos žiedeliai. Neveltui ši gelė merginos vardą po vasaros pievas nešioja. Užslinkus dėšio šešėliui, ji baukščiai prisimerkia, o kai vėl giedras dangus — linksmi žiburiuojančiomis akelėmis į vasarą žvelgia.

Plati veronikų giminė. Tik mūsų krašte augančių daugiau kaip dvidešimt atmainų priskaičiuosi. Bet dažniausiai sutinkama ši, paprastoji, apie kurią ir pradėjome šneka. Jos lapai kiaušiniški, karbuotai dantyti, visas augalas žvelniai plaukuotas. Žiedai ilgose kekėse, išaugusiose iš lapų pažastų. Tik užmetus žvilgsnį į jos žiedelius, atrodė, kad jie yra su trimis mėlynais vainikėliais, bet geriau įsižiūrėjus, pamatysi ir ketvirtą — siauresnį, gerokai mažesnį už kitus.

Veronikos žiedeliai greitai pavargsta žiūrėti į vasarą, po dienos kitos net ir švelnus vėjas nupučia silpnai besilaikančius mėlynus vainikėlius. Bet tiems užsimerkus, augalas skleidžia kitus, iki vasaros pabaigos jam pakanka tu mėlynai praregintų žibakūčių.

Veronikos sėklas — tribriaunės dėžutės plalina skruzdėlės, vėjas. Tačiau tos sėklos tik ketvirtais metais sudygsta. Tad dauginasi augalas ir palaipomis, kartais nemažus plotus padengia savo lapeliais ir gausiais kylančiais stiebiais. Gaiviai žaliuojanti veronika sulaukia žiemos. Tada labiau prie žemės prisiglaudžia, suspaudžia žiemojančius pumpurėlius, ir kriskite, snagės, patalėliais užklokite!..

Dažni ir ištikimi veronikų palydovai — baltieji dobiliukai. Matyt, jiems patinka šios drovios pievų gėlės. Visą vasarą dobiliukai vis žiūri ir negali atsižiūrėti į jų žydros akeles... V. Giedrys

V. Giedrys

Redaktoriaus pavaduotojas K. KAIRIOKSTIS

Reikosa

Nuosirdžiai dėkojame rajono vadovams, visoms organizacijoms, „Gintaro“ kolūkio valdybai, „Anykščių šilėlio“ kolūkio kolektyvui, giminėms, draugams, kaimynams, kurie užjautė ir padėjo sunkią valandą, laidojant mylimą sūnų ir vyrą Vladą Sostaką.

Tėvas ir žmona

Nuosirdžiai dėkojame Anykščių centrinės ligoninės vidaus ligų skyriaus ir II-os vidurinės mokyklos darbuotojams, draugams, kaimynams, mamytės draugėms, giminėms, visiems, kurie užjautė ir padėjo mums, laidojant Juliją Dilienę.

Juozokų ir Tamulienės šeimos

Nuosirdžiai užjauciamė VALĘ PIVORIENE, mylimai motinai mirus. Duonos kombinato Kavarsko kepyklos darbuotojai

Medžio viršūnė nugulusios „raganų šluotos“.
J. Junevičiaus nuotr.

234930 Anykščiai, Šagalovo 29. Telefonai: redaktoriaus 5-14-74, red. pavaduotojo 5-18-46, skelbimų skyriaus ir ats. sekretoriaus 5-12-58, laišku ir žemės ūkio skyrių 5-14-83

«Коллективный труд» («Коллективный труд») — орган Аникшяйского районного комитета КП Литвы и Аникшяйского районного Совета народных депутатов (на литовском языке)

Rinko Panevėžio spaustuvės Anykščių skyrius, Pergalės 35. Spaudė Ukmergės spaustuvė, J. Janonio 31. Spausdinama rotacine mašina. Indeksas 87262. Išėina antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais pusės „Pravdos“ formato. Tir. 11.267 Užsak Nr. 1127